

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(МНАУ)

Розглянуто та ухвалено
на засіданні вченої ради
Миколаївського національного
аграрного університету
від «21» березня 2023р.
протокол № 4

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Миколаївського
національного аграрного
університету

В'ячеслав ШЕБАНІН
В'ячеслав ШЕБАНІН

ПОЛОЖЕННЯ

про моніторинг і контроль якості освіти у
Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-
економічний фаховий коледж Миколаївського національного
аграрного університету»

Ідентифікаційний код
СО 5.419.40-00.2023

Миколаїв

Передмова

Розроблено:	Відокремлений структурний підрозділ «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Виконав:	директор ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ» Рибачук В.П. заступник директора з навчальної роботи Мандрик Л.П. завідувач навчально-методичного кабінету Колояніді Н.О. голова циклової комісії, викладач вищої категорії, викладач методист Потапова О.А.
Затверджено:	Наказом ректора від <u>06.10.2023</u> , № <u>224-0</u>
Введено в дію:	Вперше
Розглянуто та ухвалено вченою радою:	Від « <u>11</u> » <u>вересня</u> 2023 р., протокол № <u>4</u>

	ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»	СО 5.419.40-00.2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету».

1.2. Це Положення регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету» (далі – Коледж).

1.2. Якість освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність, відповідно до стандартів освіти.

1.3. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в Коледжі, що відповідає вимогам освітніх (освітньо-професійних) програм, стандартів та забезпечує здобуття особами якісної освіти.

1.4. Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

1.5. Моніторинг якості освітнього процесу – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу.

1.6. Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – циклова комісія – спеціальність – освітній заклад;
- здобувач – група – курс – спеціальність;
- навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план.

1.7. Моніторинг здійснюється відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення. Моніторинг реалізується за допомогою комплексу методів і чітко розроблених процедур, спрямовується на одні й ті самі об'єкти та періодично повторюється.

1.8. Мета моніторингу – забезпечення ефективного об'єктивного інформаційного відображення стану якості освітнього процесу, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю підготовки фахівців.

1.9. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- розробка та використання єдиних нормативних матеріалів для моніторингу;
- розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації;
- отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу;
- систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності;

ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у
Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-
економічний фаховий коледж Миколаївського
національного аграрного університету»

СО 5.419.40-00.2023

- удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності;
- своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій освітнього процесу;
- своєчасне виявлення змін у підготовці фахівців та факторів, які їх викликали;
- розробка технології використання зібраної інформації як основи для прийняття управлінських рішень.

1.10. Об'єктами моніторингу є:

- освітнє середовище (контингент здобувачів, його диференціація; кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної діяльності викладачів.

	ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»	СО 5.419.40-00.2023

2. Основні напрями, види та складові моніторингу

2.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками з врахуванням його цілей, рівня проведення й функцій досліджуваного об'єкта.

2.2. До основних напрямів моніторингу належать:

- реалізація державної політики у сфері освіти, контроль за дотриманням цикловими комісіями, відділеннями Коледжу законодавчих актів та нормативно-правових документів про освіту;
- оснащеність освітнього процесу;
- навчальні досягнення на рівні окремих здобувачів, групи, курсу, спеціальності;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи циклових комісій та відділень Коледжу;
- вивчення стану відповідності навчальних, робочих програм навчальних програм дисциплін встановленим нормам;
- організація управлінської діяльності;
- організація та проведення директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін;
- підведення підсумків екзаменаційних сесій.

2.3. Моніторинг на рівні здобувач – група – курс – спеціальність здійснюється з метою виявлення реальних навчальних досягнень і передбачає такі процедури, як діагностика вхідного рівня знань здобувачів, встановлення відносних показників навчальних досягнень, вимірювання залишкових знань, рівня сформованості загальних і фахових компетентностей майбутніх фахівців.

2.3.1. Моніторинг здійснюється із використанням такої інформації:

- результатів календарного, рубіжного контролю;
- результатів екзаменаційної сесії;
- статистичних даних обліку успішності здобувачів (середній бал, абсолютна успішність, якісний показник успішності).

2.3.2. Показники моніторингу на рівні здобувач – група – курс – спеціальність:

- середній бал за показниками вступних випробувань (свідоцтва про базову загальну середню освіту), зовнішнього незалежного оцінювання (атестата про повну середню освіту);
- середній бал оцінювання вхідного контролю з окремих навчальних дисциплін;
- середній бал поточної успішності (за результатами проміжної атестації);
- середній бал семестрової успішності;
- середній бал за результатами державної підсумкової атестації, атестації;
- середній бал практичної підготовки.

2.3.3. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання, поточної і семестрової успішності здобувачів, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін встановлюється результативність навчальної роботи.

2.4. Моніторинг якості кадрового складу здійснюється на основі таких характеристик:

- освіта;

- науковий ступінь;
- вчене звання;
- кваліфікаційна категорія;
- педагогічне звання;
- педагогічний стаж;
- результативність науково-дослідницької роботи;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації;
- стать та вік педагогічних працівників.

2.5. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення підготовки фахівця та організації освітнього процесу є одним з базових складових визначення якості освіти і передбачає аналіз:

- освітньої (освітньо-професійної) програми;
- навчального плану;
- робочого навчального плану;
- програм навчальних дисциплін, передбачених робочим планом;
- дотримання нормативно-розпорядчих та інструктивних документів;
- планів навчально-методичної роботи, методичних семінарів, школи молодого викладача, протоколів засідань педагогічних, методичних рад, циклових комісій;
- навчально-методичних комплексів (НМК) на відповідність їх вимогам;
- забезпечення навчальними виданнями та їх якості на різних носіях (підручники, посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, рекомендації);
- проведення різних видів навчальних занять освітнього процесу.

2.6. Моніторинг може проводитись як комплексна перевірка освітньої (освітньо-професійної) програми спеціальності (не рідше 1 разу на 5 років), яку здійснює комісія згідно наказу директора. Аналіз результатів моніторингу обговорюється на засіданні методичної ради Коледжу. За результатами перевірки вживаються заходи щодо усунення недоліків та зазначаються терміни їх реалізації.

2.7. Моніторинг якості освітнього процесу спеціальності включає аналіз:

- якості навчальних планів (забезпечення компетентності здобувачів, наявність дисциплін, що відображають останні досягнення в галузі освіти, науки тощо);
- розкладів занять та консультацій (тижневе навантаження здобувачів та викладачів, чіткість розкладів тощо);
- якості навчальних занять (інноваційні підходи до форм і методів навчання, науковість і доступність, активність здобувачів та оцінювання їх викладачем тощо);
- стану організації самостійної роботи здобувачів (методичне забезпечення дисциплін, рекомендації до написання курсових робіт, контроль за СРС тощо);
- стану організації практики (методичне забезпечення, рівень керівництва, документація з практики, узагальнення результатів тощо);
- успішності здобувачів;
- роботи циклових комісій;
- методичного забезпечення підготовки та проведення кваліфікаційних екзаменів (атестацій);
- роботи екзаменаційних комісій;

	ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко- економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»	СО 5.419.40-00.2023

- рівня підготовки здобувачів освіти;
- стану реалізації зауважень екзаменаційних комісій;
- стану кадрового забезпечення освітнього процесу;
- стану матеріально-технічної бази (аудиторний фонд, технічні засоби навчання, забезпечення літературою тощо);

2.8. Складовою частиною моніторингу є контроль якості освітнього процесу.

	ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»	СО 5.419.40-00.2023

3. Контроль якості освітнього процесу

3.1. Контроль за якістю освітнього процесу здійснюється на різних рівнях:

- 1) викладачами – через поточний, підсумковий контроль;
- 2) головами циклових комісій через: перевірку планів виконання навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, що фіксується у протоколах засідань циклових комісій; перевірку підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм, відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни циклової комісії; відвідування протягом навчального року різних типів занять: лекцій, практичних, лабораторних та семінарських занять. Відвідування занять кожного викладача проводяться не менше, ніж один раз на семестр.
- 3) завідувачем відділення через:
  - перевірку організації освітнього процесу;
  - регулярний контроль за дотриманням розкладу занять викладачами і здобувачами відділення;
  - відвідування занять викладачів;
  - контроль за дотриманням вимог щодо оформлення результатів поточного, календарного та підсумкового контролю.
- 4) на рівні директора, заступників директора через перевірку:
  - наявності затверджених у встановленому порядку навчальних та робочих навчальних планів із кожної спеціальності;
  - наявності затверджених у встановленому порядку графіків освітнього процесу;
  - відповідності змісту навчальних планів і навчальних програм вимогам стандартів освіти;
  - наявності робочих програм із навчальних дисциплін та їх відповідність елементам освітнього процесу (лекції, семінари, практичні, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна робота тощо);
  - комплектності та достатності методичного забезпечення з дисциплін (методичні вказівки, конспекти, настанови до підготовки семінарських занять, виконання практичних та лабораторних робіт, самостійної та індивідуальної роботи тощо);
  - дотримання вимог до оформлення результатів поточного, рубіжного та підсумкового контролю;
  - організаційно-методичного забезпечення проведення державної підсумкової атестації, атестації за освітньою-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр;
  - шляхом відвідувань різних видів занять викладачів.

Питання про якість освітнього процесу в Коледжі розглядаються на засіданнях педагогічної, методичної рад, циклових комісій.

3.2. В освітньому процесі Коледжу використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, директорський, рубіжний, підсумковий.

3.3. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової дисципліни/предмету з метою виявлення знань, умінь і навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх дисциплін/предметів та які необхідні для вивчення даної

	ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»	СО 5.419.40-00.2023

дисципліни/предмету. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні дисциплін/предметів. Вхідний контроль організовує циклова комісія, виконує викладач, якому доручено викладати курс дисципліни/предмету. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти.

3.4. Поточний контроль здійснюється протягом семестру з конкретної теми (кількох тем, розділу тощо) під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять з метою перевірки рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Такий контроль забезпечує зворотний зв'язок здобувач – викладач. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем. Контроль за виконанням самостійної роботи здобувачів та індивідуальних завдань може здійснюватися на аудиторних заняттях. Підсумки такого контролю обговорюються на засіданнях педагогічної, методичної рад, циклових комісій.

3.5. Директорський контроль якості підготовки здобувачів із дисципліни є формою поточного контролю і може проводитися за окремими розділами дисципліни або за робочою навчальною програмою всієї дисципліни з метою перевірки готовності здобувачів до підсумкового контролю, а також для перевірки залишкових знань здобувачів. Директорський контроль проводиться із визначених навчальних дисциплін (предметів) за попередньо підготовленими завданнями викладачами циклових комісій. Керівництво організацією та проведенням директорського контролю покладається на заступника директора з навчальної роботи та завідувачів відділень. Науково-методичне забезпечення директорського контролю покладається на відповідні циклові комісії.

3.6. Рубіжний (модульний, тематичний, календарний (атестаційний)) контроль – це контроль знань здобувачів, після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни. Цей контроль може бути тематичним (модульним) або календарним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, курсової роботи) та ін.

3.7. Підсумковий контроль включає: семестровий контроль, дежавну підсумкову атестацію та атестацію здобувача.

3.7.1. Семестровий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожної дисципліни навчального плану. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях циклових комісій, методичної та педагогічної рад.

3.7.2. Державна підсумкова атестація за курс повної загальної профільної середньої освіти для всіх здобувачів Коледжу, що проводиться з визначених предметів загальноосвітньої підготовки.

3.7.3. Атестація здобувача – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти. Атестація здобувача здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання за відповідною освітньо-професійною програмою.

	ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»	СО 5.419.40-00.2023

4. Організація й управління моніторингом

4.1. Організацію й управління моніторингом якості освіти здійснює аналітична група з моніторингу якості освіти до якої входить заступник директора з навчальної роботи, завідувачі відділень, методист коледжу, викладачі всіх відділень коледжу.

4.2. Кількість осіб групи – до 10 чоловік.

4.3. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

4.4. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

4.5. З урахуванням змін, що відбуваються у фаховій передвищій освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.

4.6. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання.

ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у
Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-
економічний фаховий коледж Миколаївського
національного аграрного університету»

СО 5.419.40-00.2023

Лист-узгодження

Посада	Ім'я та прізвище	Дата	Підпис
Перший проректор	Дмитро БАБЕНКО	20.09.2023	
Проректор з адміністративно-господарської та правової роботи	Віталій СОКОЛІК	20.09.2023	
Директор ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського НАУ»	Володимир РИБАЧУК	20.09.2023	

ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у
Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-
економічний фаховий коледж Миколаївського
національного аграрного університету»

СО 5.419.40-00.2023

Лист-ознайомлення

Посада	Ім'я та прізвище	Дата	Підпис

ПОЛОЖЕННЯ про моніторинг і контроль якості освіти у
Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-
економічний фаховий коледж Миколаївського
національного аграрного університету»

СО 5.419.40-00.2023

Лист реєстрації змін

Номер змін	Дата й номер повідомлення про зміну	Лист документа	Розділ, підрозділ або пункт документа	Дата	Прізвище й ініціали особи, що реєструє зміну	Підпис
1						
2						
3						
4						
5						

